

PROCEDURA NR XIX

**W SPRAWIE POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
DZIECI W SPOŁECZNYM PRZEDSZKOLU „AKADEMIA
PRZEDSZKOLAKA” W ŚWIDNICY**

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 966 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6 poz. 69 ze zm.) - § 2a, § 4, § 4a, § 6 ust. 3-4, § 7 ust. 5, § 10 ust. 3, § 12 ust. 4, § 18 ust. 2-3, 21, § 44a.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649 ze zm.) – § 12 ust. 4.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

Cel procedury

Zwiększenie bezpieczeństwa wychowanków w przedszkolu poprzez zapewnienie bezpośredniej i stałej opieki w szczególności wdrażanie zasad postępowania w sytuacjach trudnych, kryzysowych.

Osoby, których dotyczy procedura

Procedura swym zakresem obejmuje wszystkich nauczycieli i innych pracowników zatrudnionych w Społecznym Przedszkolu „Akademia Przedszkolaka” w Świdnicy oraz rodziców.

Sposób prezentacji procedur

1. Udostępnianie dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
2. Udostępnienie dokumentu przez dziennik elektroniczny ELIIS dla rodziców celem zapoznania się z procedurą.

3. Zapoznanie nauczycieli i innych pracowników przedszkola z treścią procedury na RP i spotkaniu.

Dokonywanie zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej Dyrektor przedszkola. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

OPIS PROCEDURY:

1. Bezpieczeństwo – stan bądź proces gwarantujący istnienie dziecka oraz możliwość jego rozwoju. Odznacza się brakiem ryzyka utraty życia, zdrowia, szacunku, uczuć poprzez oddalenie zagrożenia, lęków, obaw niepokoju i niepewności. Bezpieczeństwo dziecka w przedszkolu to zespół czynników wpływających na poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego poprzez zapewnienie warunków materialnych, psychospołecznych. To także zespół zabiegów metodycznych kształtujących czynną postawę wobec zdrowia.

2. Wszyscy pracownicy przedszkola są zobowiązani do natychmiastowego informowania o wszelkich zaistniałych zagrożeniach zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz budynku. Znajomość podstawowych zasad bhp, regulaminów i procedur jest warunkiem odpowiedzialnej pracy każdego nauczyciela i pracownika. Nauczyciele ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka przebywającego w przedszkolu i udzielania mu wsparcia w sytuacjach kryzysowych..

TELEFONY ALARMOWE I INFORMACYJNE

Europejski numer alarmowy 112

Pogotowie Ratunkowe 999

Straż Pożarna 998

Policja 997

3. Przedszkole jest środowiskiem wielu oddziaływań fizycznych, psychicznych i społecznych, co skutkuje sytuacjami stwarzającymi zagrożenie życia i zdrowia. Bezpieczeństwem na terenie przedszkola zainteresowani są wszyscy. Rodzice, dla których szczęśliwe dzieciństwo i właściwa edukacja ich dzieci to warunek dobrego i bezpiecznego funkcjonowania. Nauczyciele, którzy powinni zdawać sobie sprawę z zagrożeń czyhających na każdym kroku oraz z odpowiedzialności i konsekwencji za niewłaściwe zachowanie.

4. Przykładami zdarzeń obciążających i mogących mieć traumatyczne skutki, są:

- nagła śmierć wśród dzieci, nauczycieli, osób znanych (rodziców, rodzeństwa, przyjaciół),
- nieszczęśliwe wypadki w przedszkolu (z ciężkimi obrażeniami lub wypadkami śmiertelnymi),
- innego rodzaju zdarzenia w przedszkolu (przemoc, agresja, autoagresja, uszkodzenia ciała, pożar, katastrofy naturalne),
- zdarzenia z dużą ilością poszkodowanych (zwłaszcza wśród dzieci) mające miejsce także poza przedszkolem.

W przypadku każdego takiego zdarzenia, które z powodu swojej intensywności lub obciążenia może być przeżywane przez dzieci lub nauczycieli jako trauma, konieczne są działania związane z interwencją kryzysową.

I. CELE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Celem interwencji kryzysowej jest więc, tak szybko, jak to możliwe wprowadzić na nowo normalność/ zwyczajność w życie przedszkola (zwyczajny przebieg dnia, rutynę) i uruchomić zdrowy proces przepracowania kryzysu (traumy). Warto pamiętać przy tym, że normalny proces przepracowywania traumy polega na naprzemiennych objawach unikania i odtwarzania zdarzenia. Dzieci mogą więc naprzemiennie z jednej strony wracać do np. śmierci kolegi, pytać o nią, mówić o swoich uczuciach z tym związanych, wspominać go czy dziwić się, a potem zajmować się w jakimś stopniu codzienną aktywnością. Celem interwencji jest zareagować możliwie szybko, kompetentnie i w sposób dostosowany do sytuacji, udzielając wszystkim obciążonym zdarzeniem, adekwatnej pomocy i wsparcia.

II. ELEMENTY INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Interwencja składa się z 6 głównych elementów:

1. **Natychmiastowość:** łagodzenie niepokoju, dezorganizacji, zabezpieczenie przed zagrożeniem życia lub zdrowia osoby w kryzysie lub innych osób z jej otoczenia. Konieczne szybkie nawiązanie kontaktu, dokonanie wstępnej oceny zagrożenia i udzielenie wsparcia.

2. **Kontrola:** pomoc w uporządkowaniu chaosu, udzielenie wsparcia do czasu zapanowania nad sytuacją przez osobę znajdującą się w kryzysie. Istotną rzeczą ze strony osoby dorosłej-nauczyciela, innego pracownika pokazanie siebie jako osoby spokojnej, zrównoważonej, panującej nad sytuacją, nie powinno się składać niepewnych obietnic ani udzielać „łatwego” pocieszenia.

3. **Ocena:** to diagnoza zarówno sytuacji kryzysowej jak i reakcji na nią dziecka, jego zasobów jak i ograniczeń. Ocena sytuacji winna być szybka, dokładna i zrozumiała, skoncentrowana na tym co tu i teraz w życiu dziecka lub rodzica jest ważne, a nie na jego historii.

4. **Dyspozycje/metody postępowania:** ustalenie metod postępowania winno nastąpić zaraz po ocenie sytuacji. Kryzys powoduje, że dziecko nie widzi różnorodności sposobów rozwiązania problemu, ma ograniczone widzenie siebie i świata. W tym momencie bardzo ważne jest umiejętne budowanie nadziei przez nauczyciela, innego pracownika.

5. **Odniesienie do innych źródeł pomocy:** w razie potrzeby odnieść się do innych źródeł pomocy, zwłaszcza w profesjonalnie działających ośrodkach. Nauczyciel, pracownik musi zatem mieć aktualną wiedzę na temat możliwości korzystania z innych profesjonalnych źródeł pomocy i wsparcia. Odsyłając do innej instytucji musi również sprawdzić możliwości dziecka oraz rodziny związane z nawiązaniem nowego pomocowego kontaktu.

6. **Uzupełnienie/monitorowanie pomocy:** to ważny element interwencji związany z monitorowaniem losów dziecka.

III. CELE INTERWENCJI:

- Udzielenie pierwszej pomocy psychologicznej.
- Udzielenie wsparcia emocjonalnego.
- Wdrożenie działań mających przywrócić równowagę sprzed kryzysu.
- Złagodzenie objawów.
- Identyfikacja zasobów i źródeł wsparcia.
- Zapewnienie bezpieczeństwa
- Wypracowanie nowych, bardziej adaptacyjnych strategii radzenia sobie.
- Zapobieganie wystąpieniu zaburzeń psychicznych.

IV.CECHY INTERWENCJI KRYZYSOWEJ:

- Prowadzona natychmiast, najpóźniej w ciągu 24–72 godzin od wystąpienia wydarzenia krytycznego.
- Pomoc krótkoterminowa i ograniczona w czasie.
- Pomoc skoncentrowana na aktualnych trudnościach, „tu i teraz”.
- Jasno określone i zdefiniowane cele interwencji.
- Obejmuje rodzinę i bliskich dziecka.
- Angażuje różne służby.
- Praca nastawiona na działanie.

V.ETAPY POSTĘPOWANIA:

Interwencja kryzysowa przebiega etapowo, ale nie musimy przebrnąć przez wszystkie jej etapy za wszelką cenę. W zależności od rodzaju sytuacji i dokonanej diagnozy potrzeb osoby w kryzysie skuteczna interwencja może zakończyć się na jednym z wcześniejszych etapów.

Etap I Zdefiniowanie problemu

Pierwszym zadaniem osoby interweniującej przed nawiązaniem kontaktu z osobą w kryzysie jest zebranie jak największej ilości informacji na temat zaistniałego zdarzenia:

- Co się stało?
- Kiedy i gdzie dane zdarzenie miało miejsce?
- Gdzie i w jaki sposób dziecko i rodzina mogą uzyskać pomoc?
- Kto jeszcze pomaga, kto jest zaangażowany w udzielanie wsparcia?
- Czy sytuacja kryzysowa się zakończyła?

Etap II Zapewnienie bezpieczeństwa

Etap III Udzielanie wsparcia

Co robić ?

- Zapewnij bezpieczeństwo.
- Zadbaj o zaspokojenie podstawowych potrzeb (picie, jedzenie, odpoczynek).
- Zadbaj o ustronne i komfortowe miejsce do rozmowy.
- Szanuj prywatne granice rozmówcy.
- Bądź szczery, nie kłam i nie zmyślaj.
- Pokazuj, że słuchasz z uwagą.
- Okazuj wsparcie i szanuj emocje osoby w kryzysie.
- Upewnij się, że dziecko wie, że będziesz dla niej nadal dostępny, kiedy będzie tego potrzebować.
- Zachowaj spokój i bądź cierpliwy.
- Normalizuj emocje.
- Informuj o okolicznościach zdarzenia, kolejnych krokach, stanie innych osób itp.

- Uwzględniaj różnice kulturowe, wiek i płeć osoby w kryzysie.

Czego nie robić?

- Nie udzielaj informacji niezgodnych z prawdą ani nie składaj obietnic, których nie możesz dotrzymać.
- Nie naciskaj i nie udzielaj pomocy bez wyraźnej zgody osoby w kryzysie.
- Nie zmuszaj osoby w kryzysie do dzielenia się tym, czego doświadczyła.
- Nie oceniaj.
- Nie poganiaj i nie okazuj zniecierpliwienia.
- Nie podważaj słów rozmówcy, szanuj jego punkt widzenia.
- Nie pocieszaj i nie dawaj rad.
- Nie dotykaj dziecka, jeśli wyraźnie sobie tego nie życzy.
- Nie tłum emocji dziecka i nie zaprzeczaj im.
- Nie używaj specjalistycznego słownictwa.
- Nie opowiadaj historii innych osób.

Etap IV. Identyfikacja zasobów

Aby pomóc dziecku i rodzinie dowiedz się jak najwięcej o sytuacji rodzinnej. Weź także pod uwagę sytuację finansową, lokalową, zdrowotną i prawną danej osoby. W ten sposób możesz zidentyfikować potencjalne zasoby, ale także trudności.

Etap V. Opracowanie planu działania

Kiedy już posiadasz informacje na temat sprawdzonych możliwości rozwiązania problemów, możesz wspólnie z dzieckiem i rodzicem stworzyć plan działania, który ma na celu pomóc jej odzyskać poczucie kontroli, wpływu i umiejętności samodzielnego i niezależnego poradzenia sobie z daną sytuacją.

Procedura wchodzi w życie z dniem podpisania.

Procedura z dnia 27.01.2026 r. została opracowana przez dyrektora Społecznego Przedszkola „Akademia Przedszkolaka” w Świdnicy zarządzeniem wewnętrznym nr 2/2026.